

Individuálna výročná správa
obce Žirany
za rok 2023

1. Základná charakteristika obce Žirany

Obec Žirany je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

1.1 Identifikačné údaje

Názov:	Obec Žirany
Poštová adresa:	Obecný úrad, Žirany č. 194, 951 74 Žirany
IČO:	00308706
DIČ:	2021102952
Právna forma:	právnická osoba

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky.

1.2 Geografická poloha

Obec sa rozprestiera na rozhraní úpätia pohoria Tribeč a Žitavskej pahorkatiny. Z pohľadu administratívneho sa nachádza v Nitrianskom kraji v okrese Nitra. Táto poloha predurčuje veľký potenciál pre rozvoj obce, pretože členité prostredie predpokladá aj vysokú rozmanitosť zdrojov (nerastných surovín, poľnohospodárskych pôd, druhov rastlín a živočíchov, progresívnu vodnú dynamiku a pod.). Žirany sa nachádzajú v miernom pásme na rozhraní kontinentálnej a atlanticko-kontinentálnej oblasti. Členitý terén a mikroklíma určujú aj rozdiely v miestnych klimatických pomeroch. Minimálna nadmorská výška 210 m n. m., maximálny 470 m n. m. Rozloha katastrálneho územia obce je 1.556 ha.

1.3 Demografické údaje

K 31. 12. 20232 žilo v obci :	1354 obyvateľov
občania (nad 15 rokov)	1166
deti (do 15 rokov)	200 (107 mužov, 93 žien)
Priemerný vek:	47,45

Zmeny v stave obyvateľov za obdobie od 01. 01. 2023 do 31. 12. 2023:

Počet obyvateľov k 31. 12. 20223	1354
Prihlásených občanov	22 z toho 8 detí
Narodených	12
Odhlásených	32
Zomrelých	9

1.5 História obce

Prvá písomná správa o obci je z roku 1113, kedy sa obec ako Sire spomína v listine, ktorá je súpisom obrovského majetku kláštora sv. Hypolita na Zobore, neskôr Syra. Predpokladá sa, že sa vyslovovalo ako Žire alebo Žira.

1.6 Sakrálne pamiatky

- kaplnka svätého Urbana v vinohrade
- kamenný kríž z 1823 vo farskom dvore
- kaplnka svätého Vendelína z roku 1912
- kríž na cintoríne z roku 1899
- kríž na cintoríne z XX. Storočia
- kríž v chotári Hrušov (Körtvélyes) z roku 1943
- kaplnka svätého Andreja apoštola – vedľa zlatomoraveckej cesty pri odbočke do Jelenca
- kaplnka svätého Jána Nepomuckého z roku 1843

1.7 Významné osobnosti obce

Významnou kňazskou osobnosťou farnosti Žirany bol Ján Porubszký, bol iniciátorom stavby nového kostola.

1.8 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje materská a základná škola, čím sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie a udržanie detí v školskom systéme obce. Je permanentná komunikácia medzi týmito subjektmi a tým sú vytvorené podmienky, aby sa školský vzdelávací proces prelínal a tým aj fungoval účelne a efektívne.

V obci sa nachádza 1. stupeň základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. V školskom roku 2022/23 navštevovalo základnú školu 35 detí .

K nej patrí aj školská družina (21 detí), kde deti trávia svoj voľný čas. Zároveň v obci je aj školské stravovanie v materskej škole.

Materskú školu v školskom roku 2022/23 navštevovalo 33 detí.

Všetky tieto zariadenia sú bez právnej subjektivity a prevádzkuje ich obec, ktorá je ich zriaďovateľom.

1.9 Zdravotníctvo

V obci nenachádza zdravotné stredisko ani lekárska ambulancia. Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce zabezpečujú praktickí lekári najmä v Jelenci, Zlatých Moravciach a v Nitre. Lôžkovú a špecializovanú starostlivosť zabezpečujú nemocnice v Zlatých Moravciach a Nitre. Aj pohotovostné služby sú v týchto mestách, čo je určitou sťažujúcou podmienkou pre jej dostupnosť, najmä pre starších obyvateľov, ako aj obyvateľov bez vlastného dopravného prostriedku, pretože autobusové spojenie je nedostačujúce. V akútnych prípadoch zasahuje rýchla zdravotná služba.

1.10 Sociálna starostlivosť

Zmenou spoločensko – ekonomického systému došlo k prerozdeleniu rozvoja a financovania sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu. V obci sa nenachádza domov dôchodcov ani detský domov. Zabezpečujeme rozvoj stravy pre dôchodcov. Zlú sociálnu situáciu niektorých občanov z radov nezamestnaných sa obec snaží riešiť aj formou zamestnávania počas sezónnych prác a pri investičných akciách.

1.11 Organizačná štruktúra obce Žirany

Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce orgánmi obce, hlasovaním obyvateľov obce a verejným zhromaždením obyvateľov obce. Podľa § 10 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov orgánmi obce Žirany sú zástupcovia zvolení vo voľbách do samosprávnych orgánov.

Dňa **29. 10. 2022** boli zvolení vo voľbách do samosprávnych orgánov:

Starosta obce: Nagy Imrich, Mgr

po ustanovujúcom zasadnutí dňa 13.12.2022 bol zvolený:

Zástupca starostu obce: Ochotnický Rastislav

Obecné zastupiteľstvo obce je zastupiteľský zbor zložený z 9 poslancov:

Benczová Zlatica

Ochotnický Rastislav

Maga Jozef, Mgr

Bezányi Ján, Ing

Vanyová Alexandra, Ing

Pajer Miloš

Gál Csaba

MUDr. Margita Pirošová

Bencz Jozef

Hlavná kontrolórka obce: Ing. Iveta Bendová

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

2. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec na rok 2022 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7, zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 10.12.2021 uznesením č. č.13/18/2021

Zmeny rozpočtu:

1. zmena schválená dňa 31.3.2023 v kompetencii starostu obce
2. zmena schválená dňa 16.06.2023 uznesením č. 07/05/23
3. zmena schválená dňa 11.09.2023 uznesením č. 11/06/23
4. zmena schválená dňa 14.12.2023 uznesením č. 07/08/23
5. zmena schválená dňa 31.12.2023 v kompetencii starostu obce

2.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2023
Príjmy celkom	964 130,00	1 190 932,11	1 179 754,30
z toho :			
Bežné príjmy	954 130,00	1 161 011,15	1 149 833,34
Kapitálové príjmy	0,00	26 553,16	26 553,16
Príjmové Finančné operácie	10 000,00	3 367,80	3 367,80
Výdavky celkom	964 130,00	1 157 703,47	1 069 999,07
z toho :			
Bežné výdavky	944 630,00	1 131 960,71	1 047 433,90
Kapitálové výdavky	4 000,00	9 200,00	6 022,41
Výdavkové Finančné operácie	15 500,00	16 542,76	16 542,76
Rozpočet obce			

2.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023
	v EUR
Bežné príjmy spolu	1 149 833,34
Bežné výdavky spolu	1 047 433,90
Bežný rozpočet	102 399,44
Kapitálové príjmy spolu	26 553,16
Kapitálové výdavky spolu	6 022,41
Kapitálový rozpočet	20 530,75
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	122 930,19

Vylúčenie z prebytku	4 180,87
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	118 749,32
Príjmy z finančných operácií	3 367,80
Výdavky z finančných operácií	16 542,76
Rozdiel finančných operácií	-13 174,96
Príjmy spolu	1 179 754,30
VÝDAVKY SPOLU	1 069 999,07
Hospodárenie obce	109 755,23
Vylúčenie z prebytku	4 180,87
Upravené hospodárenie obce	105 574,36

3. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

3.1 A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Neobežný majetok spolu		
z toho :	3 689 817,03	3 561 647,67
Dlhodobý nehmotný majetok	7 663,86	6 877,16
Dlhodobý hmotný majetok	3 441 492,48	3 314 109,82
Dlhodobý finančný majetok	240 660,69	240 660,69
Obežný majetok spolu		
z toho:	205 909,51	294 848,28
Krátkodobé Pohľadávky	52 339,17	43 127,70
Zásoby	1 968,21	3 448,07
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Finančný majetok	150 602,13	246 27,51
Poskytnuté návrat. Fin. výpomoci	1 000,00	2000,00
Časové rozlíšenie	1 174,19	1 134,54
SPOLU MAJETOK	3 896 900,73	3 857 630,49

3.2. P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2023 v EUR	KZ k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky	3 896 900,73	3 857 630,49
Finančné a peňažné fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia -nevysp. VH minul rokov	1 835 948,74	1 806 753,77

výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	-2 406,73	-29 194,97
Rezervy (audit)	1 200,00	1 200,00
Zúčtovanie so subjektmi VS	995,67	2 618,00
Ostatné zúčtovanie	0,00	0,00
Závazky	522 026,39	497 851,50
Dlhodobé záväzky –(SF, zábezpeka, ŠFRB)	419 387,76	402 729,15
Krátkodobé záväzky	102 638,63	91 304,35
Bankové úvery	0,00	0,00
Časové rozlíšenie (odpisy HM)	1 536 729,93	1 553 025,22

3.3. Výnosy - opis a výška významných položiek výnosov

Opis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2023	Suma k 31.12.2022
a) tržby za vlastné výkony a tovar		
602 - Tržby z predaja služieb	2 880,00	39 389,67
604 - Tržby za tovar		
607 - Výnosy z nehnuteľnosti na predaj		
b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob		
c) aktivácia		
622 - Aktivácia vnútroorganizačných služieb		
624 - Aktivácia DHM		
d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov		
632 - Daňové výnosy samosprávy	560 238,20	515 851,38
633 - Výnosy z poplatkov	144 027,33	105 629,56
e) finančné výnosy		
661 - Tržby z predaja CP		
662 - Úroky	2,17	
668 - Ostatné finančné výnosy		
f) mimoriadne výnosy		
672 - Náhrady škôd (oprava telefónu)		
g) výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC		
691 - Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce, VÚC		
692 - Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce, VÚC		
693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR	270 859,43	137.502,46
694 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo ŠR	37 463,99	38.587,20

695 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od EÚ		
697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	350,00	
698 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	1 723,92	803,10
699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov		
h) ostatné výnosy		
641 - Tržby z predaja DNM a DHM – predaj pozemku		1.865,00
642 - Tržby z predaja materiálu z toho:		
644 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		
645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
646 - Výnosy z odpísaných pohľadávok		
648 - Ostatné výnosy	32 839,35	35.094,78
i) zúčtovanie rezerv, opravných položiek, časového rozlíšenia		
653 - Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	1.200,00	1.200,00
658 - Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti		

3.4. Náklady - opis a výška významných položiek nákladov

Opis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2023	Suma k 31.12.2022
a) spotrebované nákupy		
501 - Spotreba materiálu	95 221,18	38.363,93
502 - Spotreba energie	73 924,80	40.492,10
507 - Predaná nehnuteľnosť		
b) služby		
511 - Opravy a udržiavanie	49 921,71	37.022,91
512 – Cestovné	49,90	84,60
513 - Náklady na reprezentáciu	2 665,87	1.437,28
518 - Ostatné služby	246 610,13	148.551,90
c) osobné náklady		
521 - Mzdové náklady	342 490,35	321.720,93
524 - Zákonné sociálne náklady	118.521,23	108.065,81
525 - Ostatné sociálne náklady	3 203,73	3.254,00
527 - Zákonné sociálne náklady	10 623,63	8.769,76
d) dane a poplatky		
532 - Daň z nehnuteľností		
538 - Ostatné dane a poplatky	17.248,12	13.734,33
e) odpisy, rezervy a opravné položky		
553 - Tvorba ostatných rezerv	1.200,00	1.200,00

558 - Tvorba ostatných opravných položiek	443,80	
f) finančné náklady		
561 - Predané CP a podiely		
562 - Úroky	4 201,44	4.358,21
568 - Ostatné finančné náklady	1.108,41	3.540,76
g) mimoriadne náklady		
572 - Škody		
h) náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov		
584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC		
585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektov verejnej správy		
586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy	8.647,88	5.413,00
587 - Náklady na ostatné transfery		
588 - Náklady z odvodu príjmov		
589 - Náklady z budúceho odvodu príjmov		
i) ostatné náklady		
541 - ZC predaného DNM a DHM		320,05
542 - Predaný materiál		
544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky		
545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	550,00	
546 - Odpis pohľadávky		
548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	14.919,33	6.577,51
549 - Manká a škody		
j) dane z príjmov	75,11	
591 - Splatná daň z príjmov		

Účtovný výsledok hospodárenia

Účtovná trieda 6: /výnosy/	1.077.568,05
Účtovná trieda 5: /náklady/	. 106.687,91
Daň z príjmov /591/	75,11
Účtovný výsledok hospodárenia	- 29.194,97

3.5. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2023

Obec k 31.12.2023 eviduje tieto záväzky:

Zostatok k 31.12.2023 v EUR	Opis jednotlivých položiek a opis zmien jednotlivých položiek vlastného imania, najmä zmeny oceňovacích rozdielov, opravy významných chýb minulých rokov
16 201,23	Dodávatelia (SPP, Energie2, IMAZ,)
2 653,27	Prijaté preddavky
29 872,83	Zamestnanci
17 559,00	Zúčtovanie s orgánmi sociálneho zabezpečenia
75,00	Daň z príjmov
4 023,17	Ostatné priame dane
724,03	Záväzky zo sociálneho fondu
15 679,18	ŠFRB úver do 1 roka
390 248,96	ŠFRB úver nad 1 rok
11.756,16	Zábezpeky

4. Ostatné dôležité informácie

4.1. Prijaté granty a transfery

P.č.	Poskytovateľ	Suma v €	Účel
1.	Regionálny úrad školskej správy	125 794,00	ZŠ – normatívne prostriedky + dohodovacie konanie
2.	Regionálny úrad školskej správy	1 056,00	ZŠ – vzdelávacie poukazy
3.	Regionálny úrad školskej správy	886,00	ZŠ – Príspevok na edukačné publikácie
4.	Regionálny úrad školskej správy	1 048,00	ZŠ – Príspevok na špecifiká (pre žiakov z UA)
5.	Regionálny úrad školskej správy	235,00	ZŠ – Prostriedky na profesijný rozvoj zamestnancov
6.	Regionálny úrad školskej správy	940,00	ZŠ – Digitálny transfer
7.	Regionálny úrad školskej správy	1 900,00	ZŠ – škola v prírode
8.	Regionálny úrad školskej správy	7 227,00	MŠ – na predškolákov
9.	Regionálny úrad školskej správy	728,00	MŠ – Európsky normatív (žiaci z UA)
10.	Okresný úrad Nitra	96,55	Refundácia odmeny skladníka CO

11.	Ministerstvo vnútra SR	447,81	Register obyvateľov
12.	Ministerstvo vnútra SR	46,80	Register adries
13.	Okresný úrad - odbor život. prostredia	150,16	Prenesený výkon štátnej správy
14.	ÚPSVaR Nitra	10 410,80	Dotácia – strava
15.	Environmentálny fond	4 195,49	Príspevok za množstvo triedeného odpadu
16. 17..	Ministerstvo vnútra SR	2 237,48	Voľby, Referendum
18.	Ministerstvo financií SR	12 385,50	Krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie
19.	Ministerstvo financií SR	13 761,66	Krytie výdavkov súvisiacich s negatívnymi dôsledkami inflácie
20.	Nitriansky samosprávny kraj	4 600,00	Kultúra – Obecný deň
21.	Fond na podporu kultúry	2 000,00	Vystúpenie „Ifjú szívek“
22.	Interreg Slovakia - Hungary	31 483,20	Refundácia – Zastrešenie pódia v CVČ
23.	Platobná jednotka pre platby PF	24 000,00	Refundácia – Chodníky v CVČ
24.	Ministerstvo vnútra SR	64 440,00	Príspevok na ubytovanie odídenčov UA
25.	MIRRI SR	83 200,00	Riešenie migračných výziev

Granty a transfery boli účelovo viazané na bežné výdavky a boli použité v súlade s ich účelom.

4.2. Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým a fyzickým osobám - podnikateľom podľa § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z.

Obec v roku 2023 **poskytla** dotácie v súlade so VZN č. 01/2018 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce Žirany

Žiadateľ dotácie, Účelové určenie dotácie : - bežné výdavky	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma použitých prostriedkov ro ku 2023	Vrátené nepoužité prostriedky v roku 2024
Spevácky zbor Harmónia	4 100,00	2 557,80	1 542,20

Dotácia bola vyúčtovaná v súlade so VZN č.01/2018 o podmienkach poskytovania dotácií z prostriedkov obce Žirany. Nevyčerpaná dotácia bola vrátená na bankový účet obce.

4.3. Významné investičné akcie v roku 2023

- a) Príprava projektovej dokumentácie – 2 900,00 EUR
- b) Kamerový systém – 1800,00

4.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracovala: Ing. Monika Vaňová

Schválil: Mgr. Imrich Nagy

V Žiranoch, dňa 25.06.2024

Prílohy:

1. Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
2. Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke